

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej**

nr posiedzenia: **19**

data posiedzenia: **28 kwietnia 2020 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Informacja na temat skutków Rozporządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku dla obywateli polskich przebywających za granicą (DzU 2020 poz. 706), w czasie trwania pandemii COVID-19.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Bogdan Klich.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Marcin Bosacki, Michał Kamiński, Kazimierz Kleina, Bogdan Klich, Gabriela Morawska-Stanecka,

senatorowie:

Joanna Sekuła, Kazimierz Michał Ujazdowski,

goście, m.in.:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych:

sekretarz stanu Piotr Wawrzyk,

dyrektor Departamentu Konsularnego Łukasz Lutostański,

przedstawiciele organizacji polonijnych (uczestnictwo w posiedzeniu za pomocą łącza internetowego), m.in.: Rady Polonii Świata, Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, Kongresu Polonii Niemieckiej, Stowarzyszenia Kulturowego „My Europejczycy”, Stowarzyszenia Polish Freedom Network, Polsko-Francusko-Niemieckiego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Polacy w Alzacji”, Federacji organizacji polskich i polsko-duńskich w Danii, Polskiego Klubu Dyskusyjnego z Wilna, Polsko-Kanadyjskiego Towarzystwa Historycznego,

Parlament Europejski:

poseł Bartosz Arłukowicz.

Ad 1.

Przewodniczący komisji Bogdan Klich przypomniał, że w 2015 r. 300 tysięcy zamieszkałych za granicą Polaków zarejestrowało się na listach wyborczych, aby w polskich przedstawicielstwach dyplomatycznych wziąć udział w wyborach prezydenckich. W zapowiadanych na 10 maja 2020 r. wyborach na najwyższy urząd w państwie, ze względu na rozprzestrzeniającą się epidemię koronawirusa, swój udział zadeklarowało zaledwie 21 tysięcy przebywających za granicą obywateli polskich. Przewodniczący podkreślił, że zamieszkałym poza krajem Polakom należy umożliwić udział w głosowaniu, tak aby mogli oni w sposób bezpieczny, bez narażania zdrowia, korzystać ze swoich konstytucyjnych praw.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk zapewnił, że intencją

rządu jest maksymalne utrzymanie bezpieczeństwa głosujących za granicą obywateli polskich. Podkreślił, że głosowanie takie musi odbyć się z poszanowaniem prawa miejscowego. Wiele państw, ze względu na trwającą pandemię, ograniczyło możliwość przemieszczania się, zezwoliło jednak na głosowanie korespondencyjne przewidziane w uchwalonej przez Sejm ustawie z 6 kwietnia br. Dodał, że na Senacie spoczywa teraz szczególna odpowiedzialność, gdyż wejście w życie tej ustawy umożliwi większej liczbie Polaków uczestnictwo w wyborach prezydenckich poza krajem.

Przewodnicząca Rady Polonii Świata Teresa Berezowska oraz inni przedstawiciele organizacji polonijnych wskazywali na przeszkody techniczne uniemożliwiające przeprowadzenie wyborów korespondencyjnych za granicą, takie jak: nieterminowość dostarczania przesyłek pocztowych, problemy z dotarciem do placówki konsularnej ze względu na nieregularnie funkcjonujący transport oraz obostrzenia obowiązujące na terenie poszczególnych państw. Postulowano, że do czasu załagodzenia epidemii koronawirusa wybory powinny być przesunięte na ok. 6 miesięcy z koniecznością wprowadzenia stanu klęski żywiołowej. Jan Tymowski, współautor protestu obywateli RP zamieszkujących poza jej granicami w sprawie ustawy z 6 kwietnia 2020 r., podkreślił, że po zakończeniu stanu klęski żywiołowej wybory powinny odbyć się w lokalach wyborczych w trybie określonym w art. 127 ust. 1 konstytucji.

W dyskusji senatorowie poruszali kwestie ewentualnej zmiany terminu wyborów oraz problemów wynikających z ich organizacji poza krajem.